

2015-03-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr UBN 2014/242-630

Utbildningsnämnden

Fördjupad resultatredovisning för grundskolan och gymnasieskolan 2014

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsenheten i uppdrag att återkomma med ytterligare redovisning av resultat i gymnasieskolan, särskilt för elever folkbokförda i Nacka.

Sammanfattning

I ärendet visas att resultaten i Nacka är goda i förhållande till rikets resultat i både grundskola och gymnasieskola. Nackas meritvärde i årskurs 9 var 2014 fjärde högsta i landet. Flickor har i genomsnitt 15-20 poäng högre meritvärde än pojkar. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat varierar mellan åren och årets skillnad är mindre än på flera år, men det är svårt att utläsa någon säker trend. Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram när de lämnade årskurs 9 har pendlat mellan 94 och 96 procent under den senaste tioårsperioden. Andelen har minskat svagt de senaste åren, men minskningen är mindre än i riket. Betygen för Nackas elever ligger cirka 1,5 poäng över riket i flertalet ämnen, både i årskurs 6 och 9. I engelska och matematik är avvikelserna större. Det finns en viss skillnad i betygsresultat mellan skolor. I en del skolor är variationen mellan ämnen större medan andra har jämnare betygsresultat.

Jämfört med 2013 fick en högre andel elever som började gymnasieskolan avgångsbetyg med examen eller studiebevis inom tre år 2014 än som tidigare fick slutbetyg. I riket är motsvarande andel oförändrad. Andelen elever som fick gymnasieexamen var i genomsnitt högre på högskoleförberedande program, 81 procent, än på yrkesprogram, 71 procent.

Ärendet

Utbildningsnämnden fick i september 2014 en första redovisning av resultat för elever i grundskolan under våren 2014, som baserades på utbildningsenhetens bearbetningar av statistik. Nu har den officiella statistiken för våren 2014 publicerats av Skolverket¹, vilket möjliggör jämförelser av Nackas resultat med andra kommuners och fördjupade analyser med avseende på olika bakgrundsfaktorer med mera. Här redovisas också betygsresultat för

¹ I SIRIS- och SALSA-databaser på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se) som publicerades i december/januari.

årskurs 6, samt resultat för gymnasieskolan baserade på Skolverkets databas. Vissa resultat från Sveriges kommuner och landstings Öppna jämförelser för gymnasieskolan redovisas också i skrivelsen.

Syftet är att ge en bild av resultaten i Nackas skolor, och att också presentera underlag som stimulerar till diskussion på skolorna.

Betyg sätts i de nu gällande läroplanerna med en skala från A till F (enligt Läroplan för grundskolan 2011 och Läroplan för gymnasieskola 2011). Betygspoängen beräknas genom A=20, B=17,5, C=15, D=12,5, E=10 och F=0.

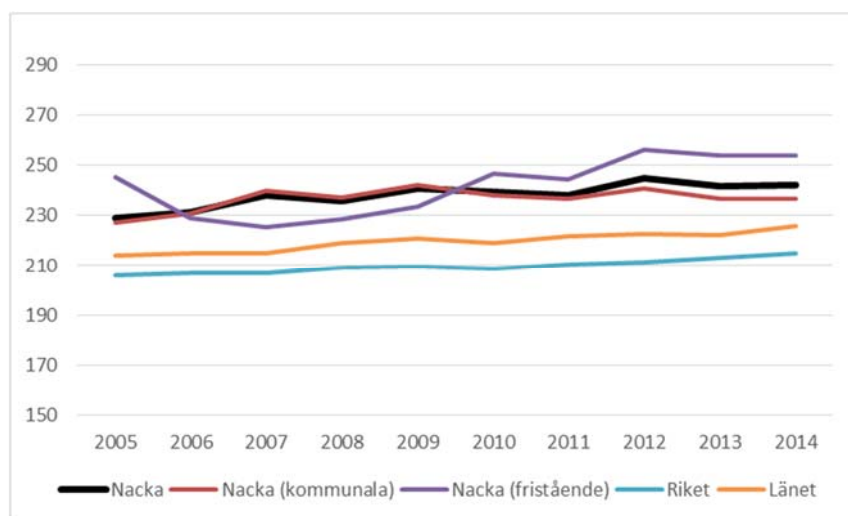
Grundskolan

Betygsresultat i årskurs 9 över tid

Det genomsnittliga meritvärdet för elever som har gått ut årskurs 9 i skolor i Nacka har ökat svagt över tid, men under de senaste fem åren har resultatet varit på ungefär samma nivå. Meritvärdet är under den senaste femårsperioden något högre för elever på fristående skolor än för kommunala.

Statistiken över elever i skolor i Nacka omfattar alla elever, oavsett var eleverna är folkbokförda. Andelen elever som går på fristående skolor i årskurs 9 i Nacka har ökat under perioden, från en dryg tiondel i början av perioden till 30 procent 2014. Under perioden har tre fristående skolor startat, Johannes Petri, Kunskapsskolan Saltsjöbaden samt Engelska skolan. Engelska skolan har vuxit snabbt och var 2014 Nackas tredje största skola när det gäller elever i årskurs 9². En fristående skola, Vittra i Saltsjö-Boo, har i stället minskat sitt elevantal under perioden.

Figur 1: Meritvärde för elever i årskurs 9, elever i skolor i Nacka, länet och riket (2012 års värde har korrigerats i denna redovisning då Skolverkets värde saknar Centrumskolan) (avser 16 ämnen)

² Engelska skolan hade 148 elever som gick ut årskurs 9, Ekliden 208 elever och Myrsjöskolan 165 elever.

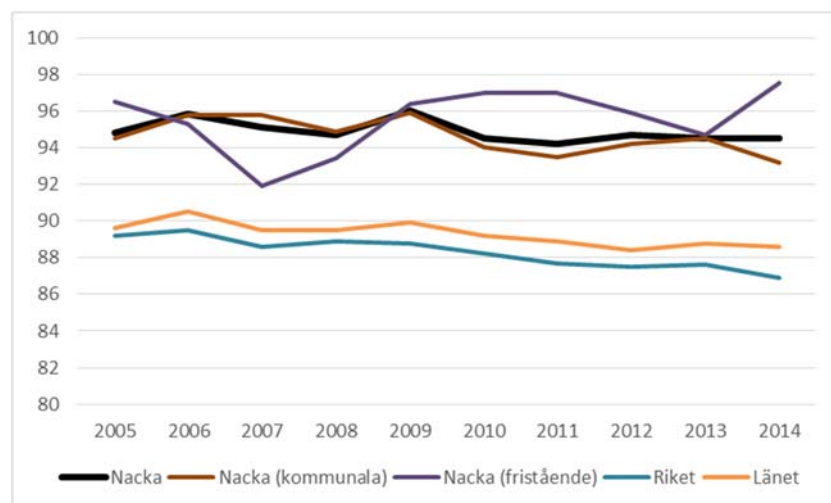
Nackas meritvärde i årskurs 9 var 2014 fjärde högst i landet. Lidingö, Danderyd och Vellinge låg högre. Meritvärdet för elever som gick ut årskurs 9 i skolor i Nacka var 242, vilket var 27 poäng mer än i riket och 16 poäng mer än i länet.³ Avståndet till riksgenomsnittet är något större under senare delen av perioden, men det har krympt något de senaste åren.

Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolan när de lämnade årskurs 9 har pendlat mellan 94 och 96 procent under den senaste tioårsperioden. De senaste åren har andelen legat mellan 94 och 95 procent. Andelen behöriga i riket har minskat över tid. En viss nedgång kan utläsas även för Nacka, men minskningen är mindre än i riket.

Under senare delen av perioden, med undantag av 2013, har andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolan varit något högre på fristående än kommunala skolor. Det lägre värdet 2014 på kommunala skolor beror på ett ökat antal obehöriga elever på tre skolor.⁴

Andelen elever i Nacka som blev behöriga till gymnasieskolan ligger tydligt över andelen i riket och i länet. År 2014 var det 24 kommuner som hade högre andel behöriga, däribland kommunerna som hade högre meritvärde, men också ett antal kommuner med få elever.

Figur 2: Andel elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasieskolans nationella program/yrkesprogram, elever i skolor i Nacka, länet och riket.⁵ (2012 års värde har korrigerats i denna redovisning då Skolverkets värde saknar Centrumskolan)

³ Meritvärdet för de 16 bästa ämnena. Eleverna sökte dock från och med 2014 på ett meritvärde beräknat på 17 ämnen.

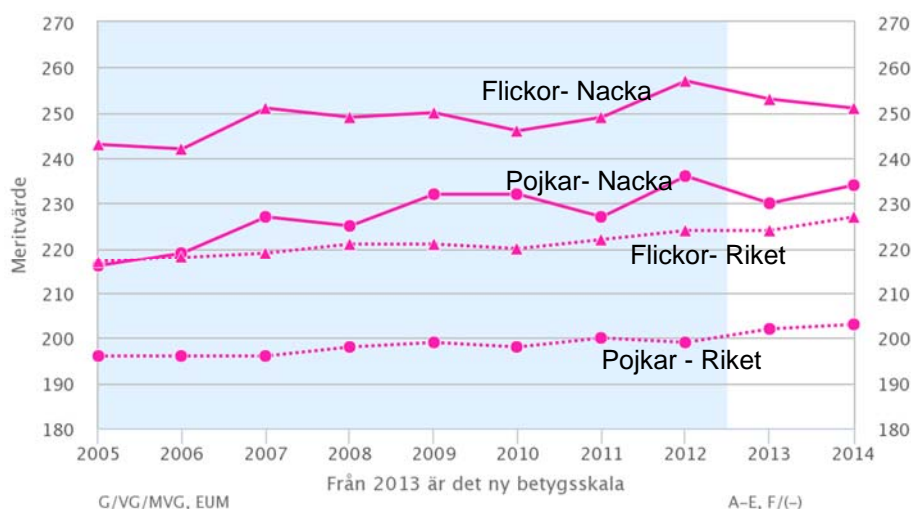
⁴ Detta belystes i resultatredovisningen i september 2014. Kartläggningen visade att det fanns olika orsaker och att de obehöriga var en heterogen grupp. Skolorna hade satt in olika åtgärder för att stödja eleverna, men insatserna hade inte varit tillräckliga.

⁵ För behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram krävs godkänt betyg i matematik, svenska/svenska som andraspråk och engelska och från och med 2011 dessutom fem valfria ämnen.

Skillnad i meritvärde⁶ mellan flickor och pojkar

Flickor har i genomsnitt 15-20 poäng högre meritvärde än pojkar. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat varierar mellan åren. Årets skillnad är mindre än på flera år, men det är svårt att utläsa någon säker trend. Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat i Nacka är under de senaste åren jämförbar med skillnaden i riket, möjligen något mindre, vilket framgår av diagrammet nedan.

Figur 3: Meritvärde för flickor och pojkar, elever i åk 9 i Nacka jämfört med riket

Skillnad i meritvärde för elever med olika bakgrund⁷

År 2014 hade en knapp femtedel av de 1 174 eleverna som gick ut årskurs 9 utländsk bakgrund. Av de 216 eleverna med utländsk bakgrund var drygt hälften födda utomlands och knappt hälften var födda i Sverige med bägge föräldrar födda utomlands. Av eleverna som var födda utomlands var 18 nyinvandrade, det vill säga hade kommit till Sverige de senaste fyra åren. Siffrorna är likartade året innan - 210 elever hade då utländsk bakgrund, varav hälften var födda utomlands och 17 var nyinvandrade.

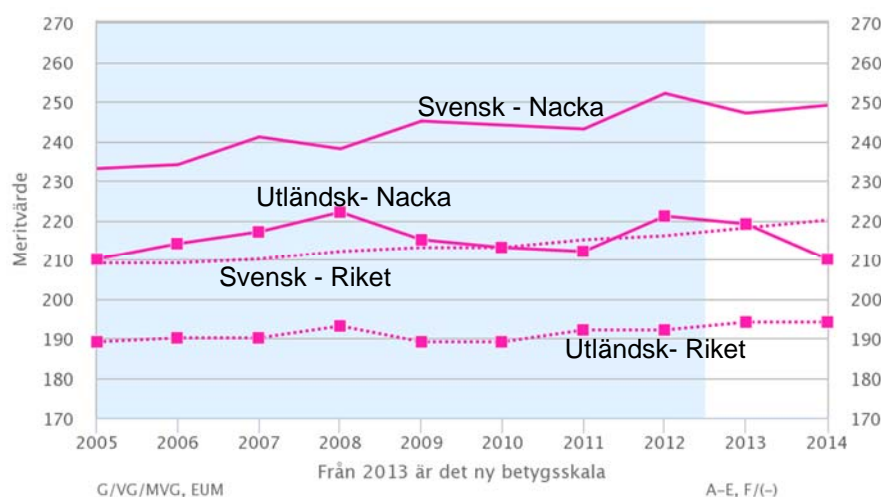
Elever med utländsk bakgrund i Nacka har i genomsnitt högre resultat än elever med utländsk bakgrund i riket. Som diagrammet nedan visar har meritvärdet över tid ökat för elever med svensk bakgrund, medan trenden inte är lika tydlig för gruppen med utländska bakgrund. Detta gäller både i Nacka och i riket. 2014 års värde för Nacka är en tydlig nedgång från året innan, och meritvärdet var 2014 densamma som tio år tidigare. En uppdelning på elever som själva var födda i Sverige och elever som var utrikes födda visar att det lägre resultatet 2014 beror på att elever som var födda i Sverige men hade utrikesfödda föräldrar, fick jämförelsevis lågt betygsresultat främst på kommunala skolor detta år. Resultatet för elever som var födda utomlands och även för dem som var nyinvandrade var istället högre än året innan.

⁶ Här ingår ej Centrumskolans elever 2012

⁷ Här ingår ej Centrumskolans elever 2012

Det är generellt svårt att tolka förändringar över tid när det gäller gruppen med utländsk bakgrund, då gruppens sammansättning kan variera, exempelvis när det gäller hur länge eleverna gått i svensk skola och vilken skolbakgrund de har haft i hemlandet. Nationell statistik visar att allt fler elever i gruppen med utländsk bakgrund själva är födda utomlands och även har kommit senare till Sverige än några år tidigare, vilket förklarar varför skillnaden i resultat mellan grupperna ökat något över tid på riksnivå. Nationella studier har också visat att skillnader i föräldrars utbildningsnivå är den huvudsakliga förklaringen till betygsskillnaden när det gäller elever som kommit till Sverige före skolstart eller har föräldrar med utländsk bakgrund.

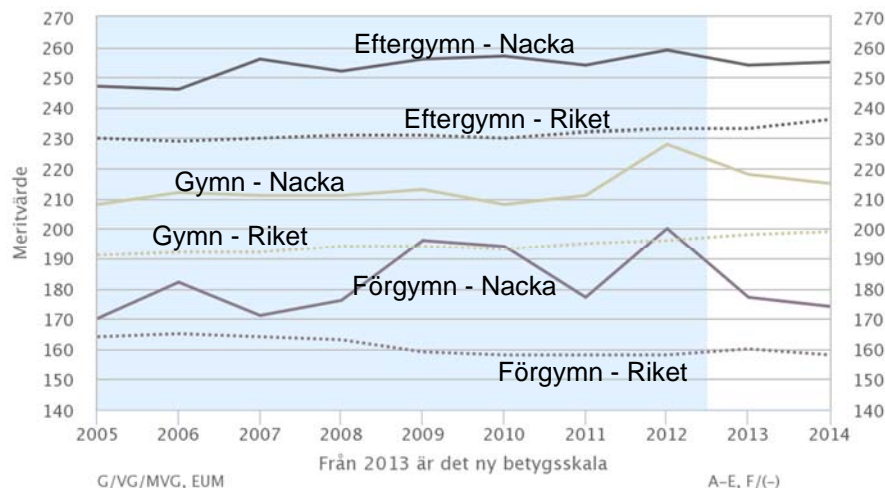
Figur 4: Meritvärde för elever med svensk respektive utländsk bakgrund, elever i åk 9 i Nacka jämfört med riket

Elever med föräldrar som har hög utbildning har i genomsnitt högre meritvärde i årskurs 9 än elever med lågutbildade föräldrar. Detta gäller både i Nacka och i riket och över tid. Men elever i Nacka med föräldrar med eftergymnasial utbildning har även tydligt högre resultat än motsvarande elever i riket, och detsamma gäller även elever med föräldrar med lägre utbildning.

Antalet elever med föräldrar med högst förgymnasial utbildning är litet i Nacka, 29 elever år 2014, jämfört med 297 elever med föräldrar med gymnasial utbildning och 822 med eftergymnasial utbildning.

Figur 5: Meritvärde för elever efter föräldrars högsta utbildningsnivå, elever i åk 9 i Nacka jämfört med riket

Betyg i åk 9 per skola

Meritvärdet varierade 2014 från 281 och 218 mellan skolorna. Andelen elever som nådde målen i alla ämnen var i genomsnitt 88 procent, med en spridning från 100 till 79 procent.

Tabellen nedan visar även avvikelser i Salsa-modellen⁸, som är en modell som försöker ta hänsyn till skillnader i skolors elevsammansättning. De flesta skolorna har meritvärden som ligger över det förväntade i Salsamodellen. 2014 var det en skola som hade en negativ avvikelse, året innan tre skolor. När det gäller andelen elever som når målen i alla ämnen är det något fler skolor som har negativ avvikelse, fyra av elva 2014 och sju av tretton 2013.

⁸ Analysverktyget SALSA har utvecklats av Skolverket och visar hur en skolas betygsresultat förhåller sig till ett förväntat, modellberäknat betygsresultat. Det förväntade värdet beräknas utifrån bakgrundsfaktorer (föräldrars utbildningsnivå, andel barn med utländsk bakgrund, andel pojkar) som man funnit kan förklara skillnader i betygsresultatet mellan skolor. Ett positivt värde visar att skolan har bättre resultat än förväntat med hänsyn till dessa bakgrundsfaktorer, medan ett negativt värde innebär att skolans resultat är sämre än förväntat.

Från och med 2013 redovisas enbart värden på skolnivå, inte kommunnivå.

Tabell 1: Betygsresultat i årskurs 9, per skola i Nacka

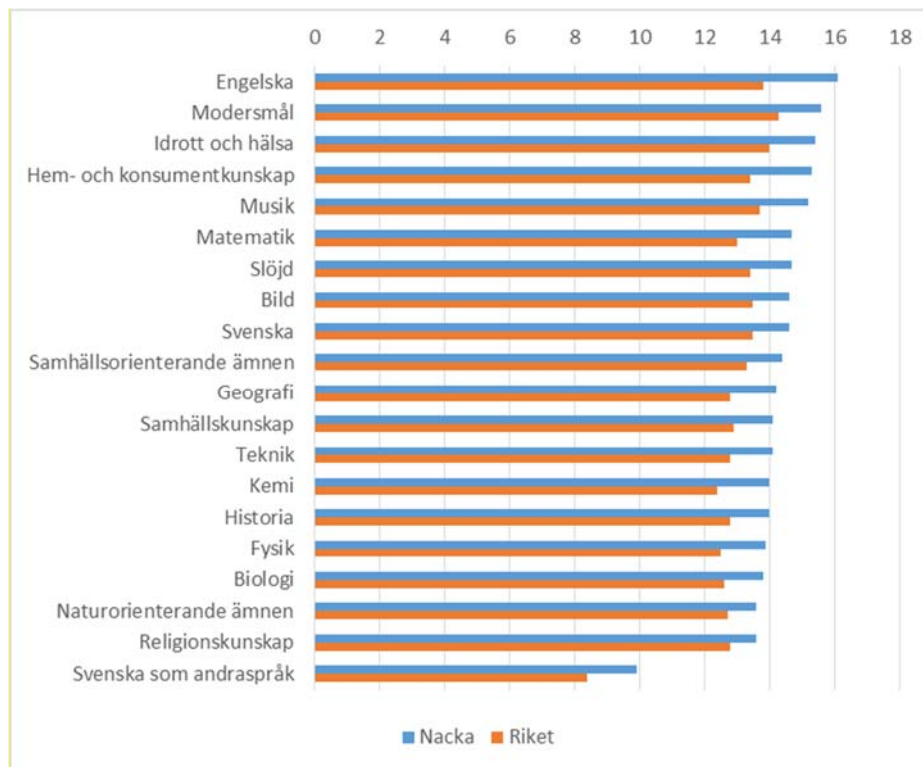
Skola	Antal elever	Meritvärde (16 ämnen)		Andel elever som nått målen i alla ämen (%)		Meritvärde - avvikelse i Salsamodellen		Andel som nått målen - avvikelse i Salsamodellen	
		2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Björknässkolan	125	212	238	72	85	-1	9	-5	-1
Eklidens skola	207	237	246	89	90	-4	6	-2	-1
Internationella engelska	148	265	253	87	91	27	16	-2	1
Johannes Petri	67	247	249	85	96	6	13	-6	7
Kunskapsskolan Nacka	77	260	263	95	97	21	22	4	5
Kunskapsskolan Saltsjöbaden	29	264	281	91	97	12	38	-6	5
Maestroskolan	3	248	.	88	.	15	.	8	.
Montessoriskolan Castello	25	241	246	87	100	-5	5	-7	7
Myrsjöskolan	166	243	248	93	93	12	21	5	7
Saltsjöbadens Samskola	112	247	230	91	80	12	-2	0	-6
Skuru skola	123	242	230	95	87	15	9	8	7
Snitz	6	.	.	.	.	.	.	.	.
Stavsborgsskolan	81	229	218	86	79	6	0	4	-2
Vittra i Saltsjö Boo	3	214	.	71	.	1	.	-11	.
Nacka totalt	1177	242	242	88	88				
Nacka kommunal	819	237	237	89	86				
Nacka fristående	358	254	254	87	93				
Riket		213	215	77	77				

. Uppgift redovisas ej pga färre än 15 elever

Betyg i årskurs 6 per ämne

Våren 2014 gavs för andra gången betyg i årskurs 6. De tre ämnen där Nackas elever fick högst betyg var engelska, modersmål samt idrott och hälsa. Ämnena med lägst resultat var svenska som andra språk, följt av religionskunskap och blockbetyg i naturorienterande ämnen. När det gäller naturorienterande (NO) och samhällsorienterande (SO) ämnen ger en del skolor betyg i de olika ämnena, medan andra ger betyg i block. Ungefär en tredjedel av eleverna fick block-betyg i NO/SO i åk 6.

Figur 6: Genomsnittlig betygspoäng i åk 6, elever i skolor i Nacka jämfört med riket, per ämne, vårterminen 2014 (rangordnad efter betygspoäng i Nacka)

Jämfört med förra året har det genomsnittliga betyget i matematik och blockbetyget i naturorienterande ämnen minskat i Nacka, och detsamma gäller i riket.

Liksom förra året var Nackas betyg högre än i riket i alla ämnen. Skillnaden var i genomsnitt 1,4 betygspoäng. I engelska, hem- och konsumentkunskap och matematik var skillnaden större, cirka två betygspoäng över resultatet i riket.

Några procent av eleverna fick icke godkänt betyg, F. Flest F-betyg gavs i svenska som andraspråk där en fjärdedel av eleverna fick F (av totalt 41 elever). Därefter kommer matematik och blocken naturorienterande och samhällsorienterande ämnen, där fyra-fem procent av eleverna fick F. I riket var det ännu högre andel elever som fick F i svenska som andraspråk och matematik (33 respektive 9 procent).

Flickor hade i genomsnitt drygt en poäng högre betyg än pojkar. Störst försprång hade flickor i bild, svenska, hem- och konsumentkunskap, medan skillnaden var minst i matematik och idrott och hälsa, teknik, engelska och modersmål. I svenska som andraspråk hade pojkarna något högre betyg än flickorna, men antalet elever var litet.

Tabellen nedan visar det genomsnittliga betyget per ämne per skola. Färgerna har en skala från mörkt grönt – det vill säga högt betyg jämfört med andra – till rött – det vill säga lågt betyg jämfört med andra. Betygspoängen varierar från 8,7 till 19, men flertalet ligger mellan 13 och 16. En poäng på 15 motsvarar betyget C.

Utifrån tabellen kan man diskutera:

- Hur kan skillnader mellan skolor i ett och samma ämne förstås?
- Hur kan skillnader mellan ämnen på en skola förstås?

Finns det något att lära av dessa skillnader? Kan de säga något om olikheter i hur undervisningen har lagts upp, eller hur eleverna har stimulerats i lärandet? Eller säger det något om skillnader i bedömning och i kunskapskrav?

På de flesta skolor finns ett eller flera ämnen som avviker tydligt från genomsnittet för skolan. Ibland kan det vara ett uttryck för att skolans profil lockat elever med särskilt intresse, och att skolan satsar mer på ett ämne i både tid och i undervisningen. Det kan exempelvis vara en förklaring till det goda betyget i musik på Maestroskolan, som har musikprofil, eller Engelska skolans höga betyg i engelska. I andra fall krävs ytterligare information för att förstå variationen i betyg mellan ämnen, exempelvis på Ektorps skola och Skuru skola.

Ämnen med störst spridning mellan skolornas resultat är idrott och hälsa, teknik samt hem- och konsumentkunskap. Spridningen är relativt sett liten mellan skolorna i so-ämnena.

Tabell 2: Genomsnittligt betyg i åk 6, per skola och per ämne, vårterminen 2014

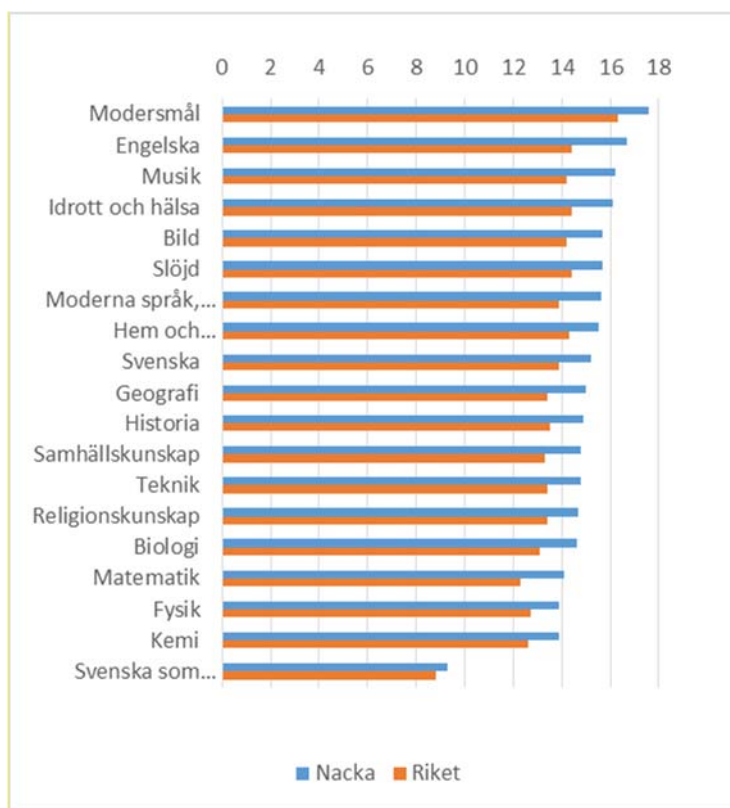
Skola	Bild	Bio- logi	Engel- ska	Fysik	Geo- grafi	Hem- o kon.	Hist- oria	Idrott o hälsa	Kemi	Mate- matik	Moder- smål	Musik	Reli- gionsk.	Sam- hällsk.	Slöjd	Sven- ska	Teknik	Medel- värde
Backeboskolan	16,2	.	16,2	.	.	15,1	.	18,3	.	15,3	.	17,8	.	.	16,1	16,4	15,1	16,3
Björknässkolan	14,0	14,4	15,2	14,7	12,8	..	13,2	15,4	14,5	14,4	..	13,8	12,5	12,1	15,5	13,8	14,2	14,0
Boo Gårds skola	15,6	15,0	17,7	15,2	15,7	.	15,9	15,0	15,5	15,6	..	14,7	14,7	14,5	14,5	16,7	15,4	15,4
Ektorps skola	15,1	12,1	17,6	12,9	15,2	12,1	15,1	16,9	11,9	15,8	..	17,7	13,2	15,0	15,7	14,9	12,2	14,6
Engelska Skolan i Nacka	15,7	14,3	19,0	14,6	13,1	17,7	13,7	15,0	15,2	15,8	15,8	16,1	12,1	13,4	15,7	13,3	15,0	15,0
Fisksätterskolan	10,3	.	13,2	.	.	.	.	9,9	.	12,4	14,8	14,7	.	.	11,8	.	9,6	12,1
Igelboda skola	12,6	.	15,7	.	.	14,1	.	15,6	.	14,3	14,8	13,1	.	.	14,1	15,5	14,2	14,4
Johannes Petri skola	12,6	13,8	14,7	14,2	13,9	13,8	13,5	15,5	13,7	14,4	..	16,3	14,4	14,9	12,7	15,2	14,5	14,3
Kunskapsskolan Nacka	15,3	14,7	16,4	14,4	15,3	16,9	14,7	17,0	14,5	15,0	..	16,5	15,0	15,1	14,4	14,6	15,0	15,3
Kunskapsskolan Saltsjöbaden	14,8	15,6	16,8	13,6	14,8	17,3	15,5	17,3	14,3	15,8	..	17,2	16,2	14,5	14,8	16,0	16,7	15,7
Maestroskolan Nacka	13,9	8,7	13,2	10,0	13,4	11,1	13,7	13,8	11,1	12,2	..	16,1	12,2	12,8	13,0	12,6	10,7	12,4
Montessorisk. Castello Nacka	13,5	.	15,8	.	13,8	14,5	13,8	15,5	.	14,1	..	14,8	14,2	15,0	13,6	14,3	14,8	14,4
Myrsjöskolan	15,2	.	14,8	.	.	.	.	15,9	.	14,8	..	14,3	.	.	15,2	14,4	.	14,9
Orminge skola	14,0	10,1	12,5	11,2	13,5	.	11,9	12,8	10,6	11,7	15,2	16,1	12,7	12,2	13,0	12,7	10,0	12,5
Saltsjöbadens samskola	15,3	.	17,1	.	.	..	.	15,2	.	13,2	..	13,6	.	.	15,1	14,1	..	14,8
Saltsjö-Duvnäs skola	15,1	14,4	15,8	14,4	15,0	12,0	13,8	14,3	14,6	14,9	..	14,8	13,5	14,2	15,3	14,1	14,5	14,4
Sickla skola	15,2	12,8	15,3	12,8	15,0	.	12,9	13,9	12,1	13,2	..	13,4	13,4	13,8	13,4	14,1	12,7	13,6
Sigfridsborgsskolan	14,7	14,7	16,0	15,4	15,1	.	14,3	15,3	14,9	16,8	..	14,5	14,6	14,6	15,6	15,2	14,0	15,0
Skuru skola	16,3	11,9	17,1	12,1	14,7	.	14,2	15,9	13,8	13,9	..	13,1	12,2	15,7	14,7	14,7	11,7	14,1
Stavsborgsskolan	13,7	.	11,2	.	.	13,6	.	10,1	.	13,3	..	12,0	.	.	14,3	10,8	11,7	12,3
Sågtorpsskolan	14,8	.	16,7	.	.	14,3	.	17,2	.	15,8	..	14,9	.	.	14,8	16,6	17,0	15,8
Älta skola	14,4	.	16,0	.	.	15,0	.	15,5	.	16,3	..	13,5	.	.	15,2	15,0	12,5	14,8
Medelvärde (ovägt)	14,5	13,3	15,6	13,5	14,4	14,4	14,0	15,1	13,6	14,5	15,2	15,0	13,6	14,1	14,5	14,5	13,6	14,3
Uppgifter redovisas ej då antalet elever är färre än 10 på Futuraskolan Lännbo, Vilans skola, Vittra i Saltsjö-Boo,																		
För Idunskolan saknas uppgifter.																		
Alla elever har inte läst hem- och konsumentkunskap i åk 6.																		
Uppgifter saknas för skolor som givit betyg i block i NO och SO.																		

Betyg i årskurs 9 per ämne

I betygen i årskurs 9 var modersmål, engelska och musik de tre ämnen där Nackas elever fick högst genomsnittligt betyg, medan resultatet var lägst i svenska som andraspråk följt av kemi och fysik.

Nackas genomsnitt var i genomsnitt 1,5 betygspoäng över rikets. I engelska, musik och matematik låg Nackas genomsnitt cirka två betygspoäng över rikets.

Figur 7 Genomsnittlig betygspoäng i åk 9, elever i skolor i Nacka jämfört med riket, per ämne, vårterminen 2014 (rangordnad efter betygspoäng i Nacka)

Några procent av eleverna fick icke godkänt betyg, F. Flest F-betyg gavs i svenska som andraspråk där 30 procent av eleverna fick F (av totalt 57 elever). Därefter kommer kemi, fysik, idrott och hälsa, matematik och biologi, där fyra-fem procent av eleverna fick F. Andelen elever som fick F är dock lägre än i riket.

Flickor hade i genomsnitt drygt en betygspoäng högre betygspoäng än pojkar i årskurs 9. Störst försprång har flickor i bild, svenska som andraspråk, hem- och konsumentkunskap, medan pojkar i genomsnitt har något högre betyg än flickorna i idrott och hälsa och matematik. Det är i huvudsak samma mönster som i betygen i årskurs 6.

Det finns en del skillnader mellan betygen åk 6 och åk 9. Liksom föregående år var betygen i de flesta ämnen i genomsnitt något högre i åk 9 än i åk 6. Det gällde även i riket.

Matematik avviker från mönstret – där var det genomsnittliga betyget i stället något lägre i årskurs 9 än i årskurs 6, vilket även gällde i riket.

Liksom i årskurs 6 fanns betydande skillnader mellan skolor i betygspoäng per ämne. Frågor att diskutera är i vilken mån skillnader beror på undervisningen, skillnader i kunskapskrav eller tolkning av dem eller skillnader i bedömning.

Störst spridning mellan ämnena har Skuru skola och Saltsjöbadens samskola medan den är minst på Johannes Petri och Myrsjöskolan. Hem- och konsumentkunskap och biologi är det ämne där spridningen är störst mellan skolorna, medan den är minst i slöjd och geografi.

Tabell 3: Genomsnittligt betyg i åk 9, per skola och per ämne, vårterminen 2014

Skola	Bild	Bio- logi	Eng- el- ska	Fy- sik	Geo- grafi	Hem- o kon.	Hist- oria	Idrott o hälsa	Kemi	Mate- matik	Mod- erna språk	Mod- ers- mål	Mu- sik	Reli- gion- sk.	Sam- häll- sk.	Slöjd	Sven- ska	Sv s andra- språk	Tek- nik	Medel- värde
Björknässkolan	13,5	14,3	16,8	13,8	14,9	15,0	14,7	16,3	13,4	13,6	14,4	18,1	15,8	14,5	14,8	16,6	15,1	..	14,7	15,0
Eklidens skola	16,2	14,6	16,5	14,2	15,4	15,5	14,9	17,2	14,2	14,3	16,0	17,2	16,0	15,1	14,8	15,3	15,5	11,7	15,4	15,3
Engelska Skolan i Nacka	16,2	15,0	18,8	14,2	15,3	16,0	15,3	15,8	14,2	15,9	16,7	17,6	15,5	14,7	15,1	16,5	14,6	..	15,2	15,7
Johannes Petri skola	16,0	15,5	15,8	14,2	14,4	16,2	15,0	16,4	13,9	15,0	15,3	..	17,2	15,7	15,2	15,8	15,7	.	14,8	15,4
Kunskapsskolan Nacka	16,5	15,7	17,1	14,8	15,7	19,1	15,6	17,1	14,9	14,7	15,7	..	18,1	15,7	15,8	16,3	16,5	..	16,1	16,2
Kunskapsskolan Saltsjöb.	18,0	17,8	18,9	17,3	16,5	16,6	17,5	18,4	17,0	15,1	16,2	..	19,0	17,1	16,6	17,0	18,5	..	17,4	17,3
Montessorisk. Castello	15,5	14,5	17,5	13,8	14,8	16,6	15,5	15,3	14,3	13,8	15,8	..	17,0	13,4	13,9	16,0	14,5	..	14,3	15,1
Myrsjöskolan	15,9	15,4	16,1	14,6	15,6	14,6	15,2	17,0	14,9	15,0	15,7	17,5	16,6	15,1	15,2	15,1	15,5	..	15,2	15,6
Saltsjöbadens samskola	15,6	12,9	16,8	12,1	15,1	15,5	14,9	15,2	12,1	11,9	15,8	..	17,6	15,0	15,1	15,3	14,8	..	12,7	14,6
Skuru skola	15,2	14,2	16,6	13,8	14,7	13,7	14,1	15,1	14,1	13,5	15,1	17,3	14,7	14,0	14,7	15,4	15,0	8,2	14,8	14,4
Stavsborgsskolan	15,8	12,8	14,4	12,4	13,4	15,6	13,8	14,0	12,3	12,7	13,2	..	14,9	13,0	13,0	15,6	13,6	..	13,4	13,8
Medelvärde (ovägt)	15,9	14,8	16,8	14,1	15,1	15,9	15,1	16,2	14,1	14,1	15,4	17,5	16,6	14,8	14,9	15,9	15,4	10,0	14,9	15,3
Uppgifter redovisas ej då antalet elever är färre än 10 på Centrumskolan, Alphyddan, Snitz, Maestroskolan, Vittra i Saltsjö-Boo																				

Jämförelse mellan resultat på nationella prov och betyg i årskurs 6 och 9

Ett av syftena med de nationella proven är enligt Skolverket att ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå. Skolverket publicerar därför statistik som visar relationen mellan elevers resultat på nationella prov och elevers betyg, och menar att stora avvikelser på en skola och hög överensstämmelse på en annan tyder på att det kan finnas olika synsätt på grunderna för betygsättningen.⁹ Någon gräns för hur stora avvikelser kan vara på en skola finns inte. De nationella proven är inte examensprov, utan utgör en del av lärarens samlade information om en elevs kunskaper.

Ungefär tre av fyra elever fick samma slut- eller terminsbetyg som provbetyget de fått i det nationella provet. Det gäller både i årskurs 6 och 9. Det finns vissa skillnader mellan

⁹ Skolverket skriver vidare ”såväl en mycket hög överensstämmelse som stora avvikelser mellan ämnesbetyg och resultaten på de nationella proven behöver analyseras vidare av huvudmännen på lokal nivå. Genom att jämföra resultaten på de nationella proven med ämnesbetygen går det att få ett underlag för diskussion om på vilka grunder lärare sätter betyg.”

ämnen. Det är vanligare att få ett högre betyg än i provet matematik och svenska än i engelska, och det är också vanligare att betyget blir lägre än i provet i engelska än i de andra ämnen. En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1.

Mönstret i Nacka följer relativt väl mönstret i riket både i årskurs 6 och 9. Det finns inga genomgående skillnader mellan fristående och kommunala skolor.

Utbildningsenheten har kontaktat skolor med stora avvikelser i årskurs 9. Sammantaget kan vi konstatera att skolorna anger olika orsaker till skillnader mellan prov och slutbetyg. En del skolor lyfter att elever presterat lägre eller högre i de delar av kunskapskraven som inte täcks in i provet. I en del fall har elever visat på andra sätt än i provet att de nått kunskapskrav. Dessa förklaringar förefaller rimliga, men utbildningsenheten gör ingen värdering av om de är giltiga i dessa fall. Att proven görs flera månader innan betyget sätts innebär att det är naturligt att det blir avvikelser i en sådan här jämförelse. Några skolor menar också att principerna för sammanvägning av resultat skiljer sig åt mellan proven och betyg. I andra fall ges förklaringar som visar att bedömningsarbetet eller undervisningen haft brister, men att döma av rektors kommentar kommer dessa skolor att sätta in åtgärder för att förbättra detta framöver.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan kan studeras från två olika perspektiv:

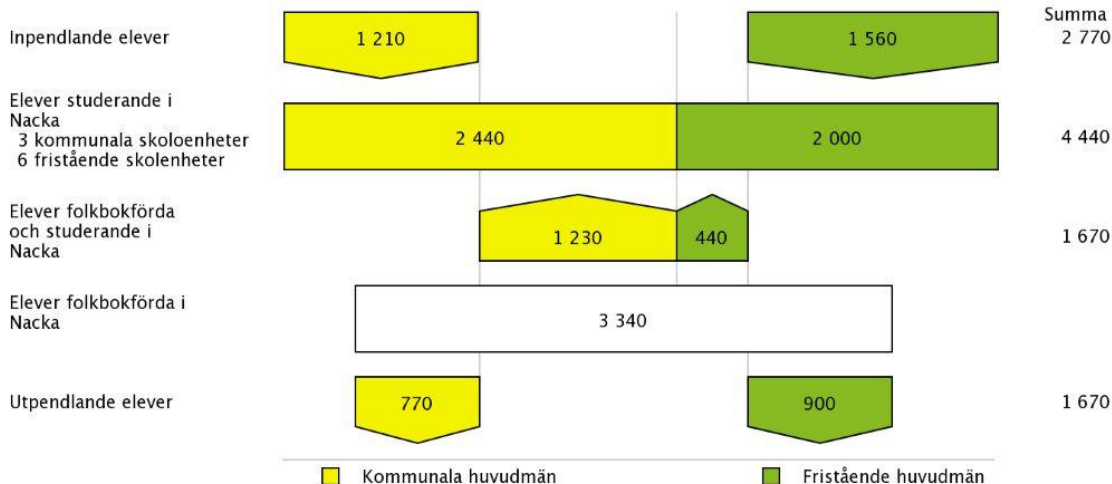
- Kommunen som geografisk enhet, dvs. skolkommun eller lägeskommun, och omfattar då alla elever i skolor som är belägna i kommunen, oavsett i vilken kommun eleverna är folkbokförda
- Befolkningen, och omfattar då alla gymnasieelever som är folkbokförda i Nacka kommun, oavsett i vilka skolor dessa går

Utbildningsnämnden finansierar utbildning för elever folkbokförda i Nacka, och därför är befolkningsperspektivet givetvis intressant, men det är samtidigt skolorna i kommunen som utbildningsnämnden främst har möjlighet att påverka genom kvalitetssystem och annan styrning. Det är därför intressant att studera resultaten i bägge dessa perspektiv.

Det finns 3 340 gymnasieelever som är folkbokförda i Nacka, och av dem går 50 procent i skolor belägna i Nacka. 4 440 elever går i gymnasieskolor i Nacka, varav kommer 62 procent från andra kommuner. Sammantaget är det alltså 1 100 fler elever som kommer till Nacka än som åker till andra kommuner.

Kommun: Nacka

År: 2014

Eleverna som gick ut gymnasieskolan våren 2014 var den första elevkullen som gått enligt den nya gymnasieskolan, Gy11, och som fick betyg med skalan A-E. I Gy11 infördes gymnasieexamen, som kräver att eleven fått godkända betyg i flertalet, varav vissa bestämda, kurser¹⁰.

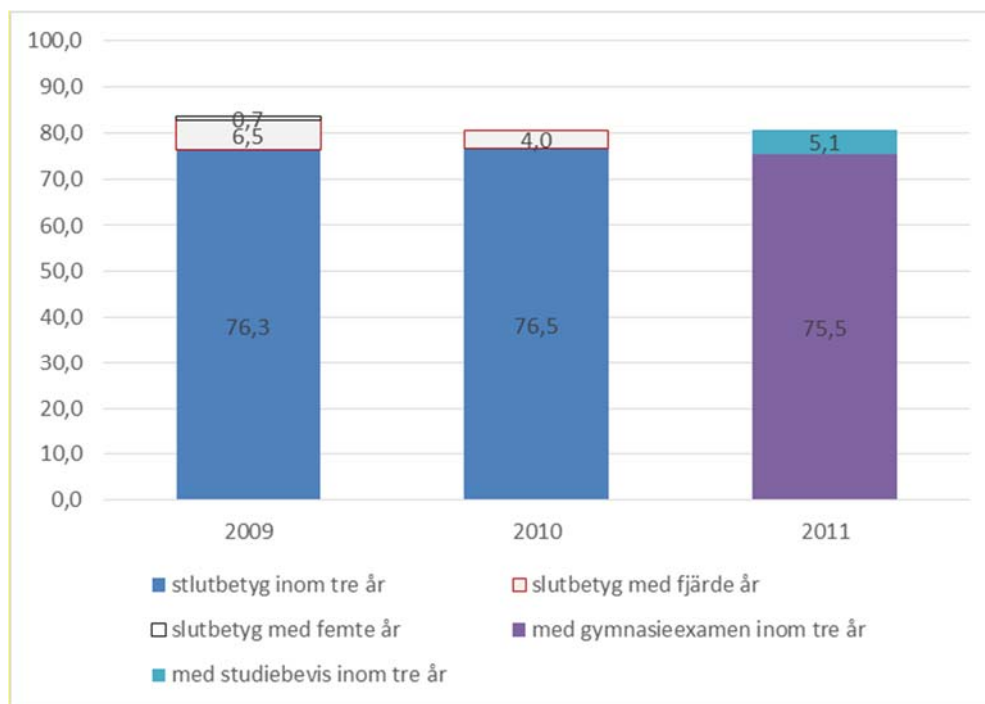
¹⁰ För att kunna få en gymnasieexamen krävs, förutom att eleven slutfört en utbildning om minst 2500 poäng, att eleven fått minst betyget E i kurser om minst 2250 poäng. För yrkesprogram krävs minst betyget E i 100 gymnasiepoäng i var och ett av ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik. På högskoleförberedande program krävs sammanlagt 300 poäng med minst betyget E i svenska eller svenska som andraspråk, 200 poäng i engelska och 100 poäng i matematik. Dessutom krävs ett gymnasiearbete med betyget E med omfattningen 100 poäng. Studiebevis ska utfärdas om eleven inte uppfyllt de krav som krävs för att få

Elever i skolor i Nacka

Av eleverna som började på en gymnasieskola i Nacka hösten 2011 fick 76 procent en gymnasieexamen¹¹ tre år senare, det vill säga våren 2014. Ytterligare fem procent av eleverna fick studiebevis då de inte uppfyllde kraven för examen¹². Jämfört med åren innan var det 2014 en högre andel elever som fick avgångsbetyg med examen eller studiebevis än som tidigare fick slutbetyg, en ökning från 77 procent till 81 procent. I riket var motsvarande andelar i stället ungefär oförändrade (minskade till 70 från 71 procent).

Andelen elever som fick gymnasieexamen var högre i Nacka än i riket och i länet (76 procent jämfört med 63 och 59 procent). Av eleverna som fick avgångsbetyg var det också klart fler som fick gymnasieexamen i stället för studiebevis i Nacka än i riket och länet.

Figur 8: Andel elever (%) med olika startår i gymnasieskolan som fullföljt med slutbetyg respektive med gymnasieexamen eller studiebevis inom tre, fyra eller fem år, elever som börjat gymnasieskola i Nacka (inklusive introduktionsprogram)¹³

gymnasieexamen - det kan röra sig om F i någon av de kurser som ska ingå i examen. För slutbetyg krävdes tidigare (Lgy 94) endast att eleven hade betyg i de kurser som ingick i elevens studieväg och i projektarbetet. För grundläggande behörighet krävdes godkänt betyg i minst 90 procent av 2250 poäng.

¹¹ Det var första kullen som gick ut enligt Lgy 2011 dvs. som fick betyg enligt den nya gymnasieskolan.

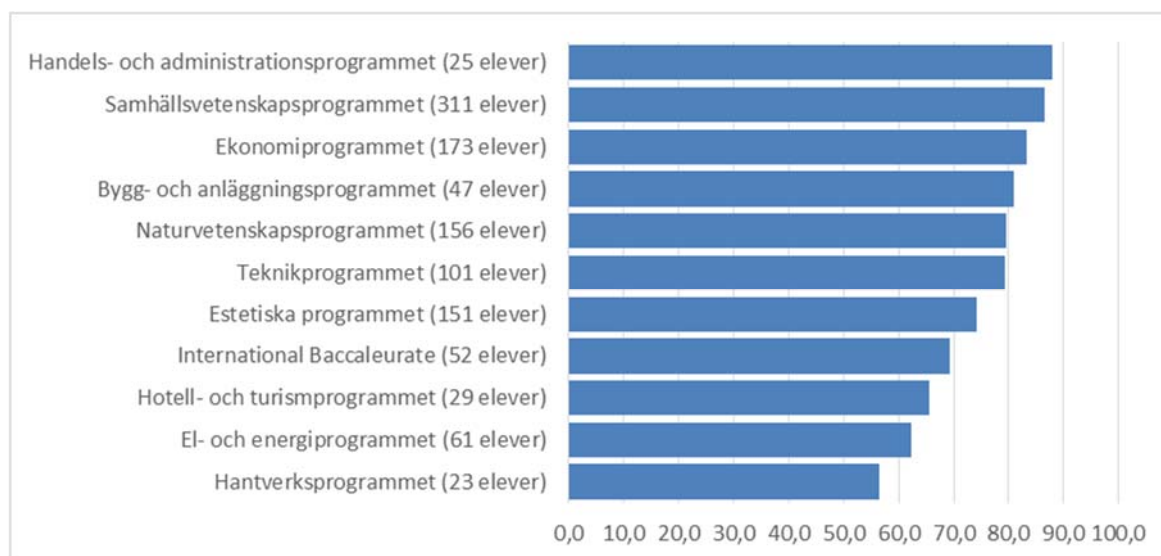
¹² Elever som har fått 2500 poäng, men inte fått godkänt betyg i de utpekade kurserna.

¹³ Eleven räknas som att ha slutfört utbildning även om hen gjort det på annat program, skola eller i annan kommun än där hen startade. Rytmus elever saknas i denna uppgift (räknades till Stockholm).

Diagrammet visar också andelen elever som fick slutbetyg efter ett fjärde år var 4-6 procent. Ytterligare en knapp procent fullföljde utbildning inom fem år. Här finns elever som bytt program eller gjort avbrott/uppehåll av olika skäl som utlandsstudier eller sjukdom. Hur dessa andelar kommer att se ut bland eleverna i den nya gymnasieskolan går förstås inte att uttala sig om än.

Andelen elever som fick gymnasieexamen inom tre år var högre på högskoleförberedande program, 81 procent, än på yrkesprogram, 71 procent. Detta mönster finns också i riket och länet. Högst andel som fick examen i Nacka hade handels- och administrationsprogrammet, följt av samhällsvetenskapsprogrammet, medan den var lägst på hantverksprogrammet.

Figur 9: Andel elever (%) med gymnasieexamen inom tre år efter starten 2011 per program, elever som börjat gymnasieskola i Nacka (program med 10 eller färre elever visas ej, Rytmus elever ingår ej då de räknades till Stockholm)

Kraven för att få grundläggande behörighet till högskolan har höjts i den nya gymnasieskolan. Tidigare krävdes enbart 90 procent godkända poäng för att få grundläggande behörighet. I den nya gymnasieskolan får elever som gått yrkesprogram grundläggande behörighet om de har fått gymnasieexamen och har minst betyget E på i vissa kurser. 39 procent av eleverna som gick ut från ett yrkesprogram i Nacka våren 2014 fick grundläggande behörighet, vilket kan jämföras med 35 procent i riket.

Det genomsnittliga betygspoängen för eleverna som gick ut Nackas skolor våren 2014 var 15,0, vilket kan jämföras med 15,2 föregående läsår. Nackas resultat ligger fortfarande klart över rikets genomsnitt. I riket var betygspoängen 14,0, vilket är detsamma som året innan.

Tabell 4: Resultat våren 2014, gymnasieskolor i Nacka, elever på nationella program

Skola	Andel elever m gymnasie- examen inom tre år (%)	Antal elever med avgångs- betyg	Därav andel m examen (%)	Betygs- poäng	Andel elever med godkänt betyg (E-) (%)								
					Eng 5	Histo- ria 1	Idr och hälsa 1	Ma 1	Na 1	Re 1	Sam 1	Sv 1	Gy- arbete
Mediagymnasiet	75	146	90	14,7	100	98	99	95	98	94	97	100	100
Nacka Enskilda	87	43	91	13,4	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nacka gymnasium natur&teknik	84	221	96	15,4	100	98	97	100	100	98	98	100	99
Nacka gymnasium samhälle		329	96	15,0	100	100	98	100	99	97	98	100	98
Nacka praktiska	65	62	74	13,0	95	87	90	100	86	87	98	92	86
Nya Designgymnasiet	72	57	86	14,8	98	95	97	95	97	91	93	100	98
Rytmus	77	157	94	16,2	100	99	99	99	98	94	98	100	99
Sjölins	74	89	94	13,8	100	100	99	100	100	100	98	100	97
YBC	82	93	100	15,7	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Andelen elever med gymnasieexamen inom tre år varierar mellan de olika skolorna från 65 procent på Nacka praktiska till 87 procent på Nacka Enskilda. Sett över tid har andelen elever som fullföljer utbildning ökat på Nacka Enskilda de senaste åren, men betygspoängen tillhör fortfarande de lägre, även om det ökat något sedan föregående år.

Som diagrammet visar varierar betygspoängen en del mellan skolorna. Liksom föregående år har Rytmus allra högst betygspoäng, även om det sjunkit något, följt av YBC. Betygspoängen för Nacka gymnasium har sjunkit något sedan förra året (från 15,7 sammantaget förra året). På flera skolor får alla eller nästan alla elever godkänt betyg i de redovisade kurserna.

En förklaring till skillnader i resultat mellan skolorna är att skolorna har olika antagningspoäng och att eleverna har olika förkunskaper med sig från grundskolan. Programutbudet varierar också mellan skolorna. Diagrammet nedan visar hur resultaten varierar mellan olika skolor för samma program. För att bättre kunna analysera skillnaderna i resultat mellan skolor har utbildningsenheten beställt uppgifter om elevernas meritvärden från grundskolan från SCB, men det är för närvarande osäkert om SCB kan leverera dem på grund av regler om statistiksekretess.

Tabell 5: Resultat per program och skola våren 2014. Endast program där det finns resultat för minst två skolor

Program	Skola	Andel elever m gymnasie-examen inom tre år (%)	Antal elever med avgångsbetyg	Därav andel m examen (%)	Betygs-poäng
Bygg- och anläggningsprogrammet	Nacka gymnasium natur&teknik	83	24	96	11,7
	Nacka praktiska	78	28	71	13,8
Ekonomiprogrammet	Nacka Enskilda	87	24	92	13,4
	Nacka gymnasium samhälle	85	92	94	15,2
	Sjölints	68	26	92	14,0
	YBC	89	23	100	15,5
Estetiska programmet	Mediagymnasiet	76	100	89	14,8
	Nacka gymnasium samhälle	71	20	95	14,2
	Nya Designgymnasiet	70	20	85	14,9
	Rytmus	77	157	94	16,2
Naturvetenskapsprogrammet	Nacka gymnasium natur&teknik	87	113	98	17,1
	Sjölints	71	14	100	12,7
Samhällsvetenskapsprogrammet	Mediagymnasiet	73	25	92	14,4
	Nacka Enskilda	88	19	90	13,5
	Nacka gymnasium samhälle	89	178	97	15,2
	Sjölints	78	49	94	14,0
	YBC	97	31	100	15,8
Teknikprogrammet	Mediagymnasiet	74	21	95	14,4
	Nacka gymnasium natur&teknik	79	51	92	15,2
	Nya Designgymnasiet	85	18	94	14,8

Jämförelse mellan resultat på nationella prov och betyg i gymnasieskolans kurser

Nedan följer redovisning av avvikelser mellan provbetyg och kursbetyg i kursproven i engelska 5 och 6, matematik 1a-c, matematik 2a-c, matematik 3c och matematik 4 samt svenska 1/svenska som andraspråk 1 och 3 för gymnasieskolor i Nacka under vårterminen 2014. Om omkring 30 procent av eleverna har fått högre eller lägre kursbetyg än provbetyg - har skolans rektor kontaktats och ombetts förklara avvikelserna. Redovisningen i sin helhet finns i bilaga 1.

I kursproven engelska 5 och 6 samt matematik 1a är avvikelserna för samtliga skolor i Nacka lägre än i riket och i länet. För matematik 1b och 2a, 2b och 3 b och c är avvikelserna i Nacka högre. I matematik 2c är avvikelserna lägre än i riket och i länet. I svenska 1 är avvikelserna i Nacka ungefär densamma som i riket och i länet. I svenska 3 är avvikelserna ganska höga i Nacka, men enligt några skolor beror det på provets konstruktion vid det tillfället. (Se redovisning per kursprov i bilaga 1.)

Det finns ingen fastställd accepterad avvikelse mellan provbetyg och betyget på nationella prov. Att utbildningsenheten har frågat skolor med avvikelser på 30 procent eller mer är skönsmässigt valt och inte en gräns som valts av provkonstruktörer eller som fastställts av

regering eller myndighet. Skolverket skriver att syftet med att redovisa avvikelser är att beskriva variationen i hur gymnasieskolor sätter kursbetyg i förhållande till sina provresultat, vilket ger en indikation på hur mycket tolkning och tillämpning av kunskapskraven varierar mellan skolor. Syftet är inte att ge en heltäckande bild av likvärdighet i betygssättning utan att bidra med underlag för en diskussion om likvärdig betygssättning utifrån en analys av relationen mellan provresultat och kursbetyg.

Sammanfattningsvis anger skolorna i Nacka fyra huvudsakliga förklaringar till avvikelser mellan provbetyg och kursbetyg:

- Eleverna är ovana vid frågeformatet och provsituationen och underpresterar därför vid provtillfället.
- Eleverna får stöd efter provet som gör att de höjer sina resultat.
- Provet är inte kalibrerat mot undervisningen
- Nationella prov testar inte alla förmågor som ska bedömas

Designgymnasiet skriver också att undantagsparagrafen innebär att elever med läs- och skrivproblem kan få ett högre betyg eftersom det ska beaktas vid betygssättning men inte i bedömningen av nationella prov.

Mediagymnasiet skriver att skolan har ett annat upplägg än skolor normalt har som innebär att man har längre men färre lektioner i en kurs. Upplägget innebär emellertid att de nationella proven kommer tidigt under kursen. Det innebär enligt skolan att ganska mycket tid återstår för eleverna av kurserna efter provtillfället, vilket innebär att det är mycket av kursinnehållet som inte hunnits med vid provtillfället. Några skolor skriver också att man inte hunnit analysera vårterminens (alltså 2014) resultat och kan därför inte heller redovisa några säkra skäl till avvikelser.

Flera skolor har också lyft fram provet i svenska 3 som extra svårt eftersom det ställde höga krav på hur källor och referenser skulle hanteras. Flera elever förbisåg referensernas betydelse i instruktionen till provet och fick låga resultat på provet men det kunde repareras senare under kursen.

Det är alltså svårt att utifrån avvikelserna dra några slutsatser om elevernas resultat. Man kan dock konstatera att avvikelserna är störst inom proven i matematik och att flera skolor pekar på att en tydlig källa till avvikelse är att elever skrivit F på provet men sedan ändå fått E i betyget. Det tyder på att matematik fortsätter att vara ett område där många elever har svårt att lyckas trots matematiklyft och satsningar på formativ bedömning.

Elever folkbokförda i Nacka

Hälften av eleverna som är folkbokförda i Nacka går i skolor utanför Nacka, och mer än hälften av eleverna i skolor i Nacka kommer från andra kommuner. Gruppen gymnasieelever folkbokförda i Nacka är därför till stora delar en annan än gruppen elever i skolor i Nacka.

Av de elever som var folkbokförda i Nacka hade 70 procent som började gymnasiet 2011 fått en gymnasieexamen inom tre år. Det är lägre än motsvarande andel för elever i skolor i Nacka, som var 76 procent, men högre än rikets och länets genomsnitt.

Skolverket redovisar i år färre mått än tidigare när det gäller folkbokförda elever. Utbildningsenheten har därför beställt ytterligare uppgifter från SCB, men dessa är inte klara ännu.

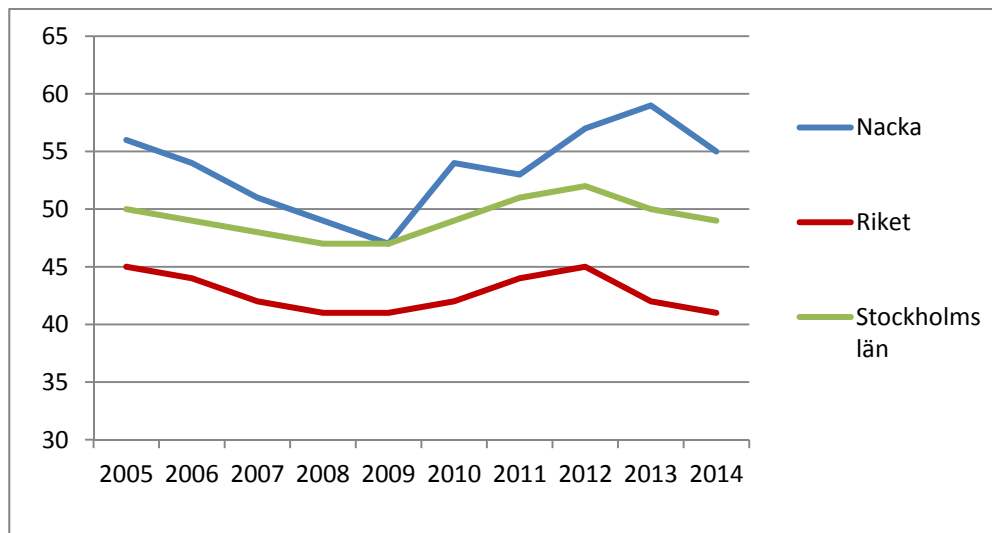
Sveriges kommuner och landstings Öppna jämförelser innehåller jämförelser mellan kommuner. Gymnasieskolans rapport avser elever folkbokförda i kommunen, och baseras på samma underlag som Skolverket, men innehåller en del andra mått. För Nackas del är det ett mått som sticker ut negativt, nämligen andelen elever på yrkesförberedande program som fullföljt utbildning inom tre år. I de senaste resultaten som publicerats, som gäller våren 2013, har andelen elever som fullföljt på yrkesförberedande program ökat något och var 69 procent. Det är dock fortfarande under genomsnittet för riket som var 74 procent.

I Öppna jämförelser redovisas också betygsresultat för elever folkbokförda i Nacka. Våren 2013 var den genomsnittliga betygspoängen 15,0, vilket är sjätte bäst i landet. Betygspoängen jämförs också med ett modellberäknat värde som tar hänsyn till olika bakgrundsfaktorer som elevens meritvärde från grundskolan, föräldrars utbildningsnivå, utländsk bakgrund, familjesammansättning och disponibel inkomst. Med hänsyn till dessa faktorer ligger Nackas betygspoäng ungefär som förväntat.

Efter gymnasiet

Av eleverna folkbokförda i Nacka som slutförde en gymnasieutbildning 2011 började 55 procent på högskolan inom tre år (det vill säga senast 2013/14). Andelen har ökat bland Nackas unga flera år, men minskade det senaste året. Övergångsfrekvensen var högre i Nacka än i riket och länet.

Figur 10: Andel elever som fullföljt gymnasiet som börjat på högskola inom tre år, elever folkbokförda i Nacka (%)

I Öppna jämförelser redovisas uppgifter som visar hur många av dem som slutfört gymnasieskolan som antingen studerade eller var etablerade på arbetsmarknaden två år efter avslutad utbildning¹⁴. De senaste uppgifterna gäller 2012 och där är 76 procent av Nackaeleverna studerade eller etablerade, att jämföra med 68 procent i riket. Andelen har ökat svagt sedan föregående år och för den här indikatorn får Nacka placering nummer 16 bland landets kommuner. För elever som gått studieförberedande program var 79 procent etablerade eller i studier, jämfört med 65 procent på yrkesförberedande. Uppgifter om etablering och vidare studier per skola i Nacka redovisades i ett ärende för utbildningsnämnden i november.¹⁵

¹⁴ Som studier räknas här högskola och universitet och annan studiebidragsberättigad utbildning som kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildningar. Etablerad på arbetsmarknaden definieras SCB som en viss arbetsinkomst och sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november månad aktuellt år), inga händelser som indikerar arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte är att betrakta som sysselsättning

¹⁵http://infobank.nacka.se/handlingar/utbildningsnamnden//2014/20141106/05_tjskr_Vad_gor_eleverna_efter_gymnasieskolan.pdf

Utbildningsenhetens kommentar

Nackas grundskoleelever fortsätter att ha goda resultat. Meritvärdet i årskurs 9 har varit ungefär på samma nivå de senaste åren, och ligger på en hög nivå i landet. Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har också legat på ungefär samma nivå under de senaste åren, medan andelen minskat i riket och länet. Andelen minskade dock för de kommunala skolorna i Nacka det senaste året.

Redovisningen visar att det finns skillnader i resultat mellan kön, mellan elever med svensk och utländsk bakgrund och mellan elever med föräldrar med olika utbildningsbakgrund i Nacka precis som i riket. Men det är värt att notera att resultatet för varje grupp i Nacka i dessa jämförelser ligger tydligt över motsvarande grupps resultat i riket.

Betygsresultatet i årskurs 9 för elever med utländsk bakgrund var 2014 sämre än året innan. Det beror på att elever som var födda i Sverige med utrikes födda föräldrar hade jämförelsevis lågt resultat främst på kommunala skolor - ett resultat som inte är bra. Gruppen är liten och resultatet kan hänga samman med särskilda förhållanden, men utbildningsenheten menar att det är viktigt att uppmärksamma och följa detta.

Tabellerna med betygsresultat i åk 6 och åk 9 per ämne och skola visar att det finns skillnader mellan olika ämnen på en och samma skola, liksom för samma ämne mellan olika skolor. Dessa jämförelser kan användas som utgångspunkt i diskussioner för att reflektera kring vilken betydelse undervisning, bedömning och andra faktorer har. Utbildningsenheten kommer att ta upp större skillnader i diskussioner med huvudmän och med skolor i de resultatdialoger som utbildningsenheten genomför under våren.

Det är positivt att andelen elever som fullföljt gymnasieskolor inom tre år har ökat i Nacka, och att de allra flesta av eleverna som gått ut gymnasiet fått en gymnasieexamen. Det är viktigt att även följa upp resultaten för elever folkbokförda i Nacka, och utbildningsenheten har därför beställt statistik från SCB.

Avvikelseerna mellan prov och betyg i grundskolan är sammantaget som i riket. Svaren från skolor med stora avvikelser visar att en del skolor behöver bli bättre på att gemensamt analysera avvikelser och att använda provresultaten som underlag för att utveckla undervisningen.

Avvikelseerna för gymnasieskolorna i Nacka ställer en del frågor vad gäller matematik, där utbildningsenheten konstaterar avvikelser mot riket. Förklaringen till detta från skolorna pekar dels på att elever som får F i provet får stöd för att komma upp till godkänd nivå och dels på att skolor organiserar stödundervisning som gör att elevernas resultat förbättras från provtillfället till betygsättning. Utbildningsenheten anser att det är viktigt för gymnasieskolorna att följa upp avvikelserna inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete. Det har nästan alla skolor gjort och de som inte har gjort det kommer att göra det efter uppföljningen.

Slutsatserna från Skolinspektionens omrättning är att avvikelserna i sig inte är det mest intressanta fokusområdet, utan formerna för arbetet med de nationella proven. Skolinspektionen menar att arbetet med nationella prov kan kvalitetssäkras genom att fokusera på formerna för provet dvs. förberedelser av eleverna, oidentifierade prov, möjlighet för lärarna att diskutera bedömningar med kollegor och rektors ansvar för att en sådan organisation kommer till stånd.

Det är svårt att dra säkra slutsatser om avvikelserna mellan betyg och nationella prov. Det viktigaste är att använda redovisningarna som underlag för analys och reflektion. Resultaten pekar på att utbildningsenheten bör koncentrera sin uppföljning av avvikelserna mellan nationella prov och betyg på processen kring genomförande och bedömning av dem.

Konsekvenser för barn

Syftet med resultatredovisningen är synliggöra elevers prov- och betygsresultat. Skrivelsen visar att Nackas elever får goda resultat i både grundskola och gymnasieskola.

Carina Legerius
Utvärderingsexpert

Per Gunnar Rosengren
Utbildningsexpert

Lotta Valentin
Enhetschef

Bilaga 1: Resultat från uppföljning av avvikelse mellan nationella prov och betyg i Nacka

Bilaga I: Resultat från uppföljning av avvikelser mellan nationella prov och betyg i Nacka

Grundskolan, årskurs 6 och 9

Ett av syftena med de nationella proven är enligt Skolverket att ge underlag för en analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, på huvudmannanivå och på nationell nivå. Någon gräns för hur stora avvikelser kan vara på en skola finns inte. De nationella proven är inte examensprov, utan utgör en del av lärarens samlade information om en elevs kunskaper.

Ungefär tre av fyra elever fick samma slut- eller terminsbetyg som provbetyget de fått i det nationella provet. Det gäller både i årskurs 6 och 9. Mönstret i Nacka följer relativt väl mönstret i riket både i årskurs 6 och 9. Det finns inga genomgående skillnader mellan fristående och kommunala skolor.

Tabell 6: Avvikelse mellan provbetyg och betyg för nationella prov i grundskolan åk 9 i engelska, matematik och svenska.

	Åk 6	Engelska			Matematik			Svenska		
		Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget		
	Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
2014	Riket	19	74	7	9	74	18	13	73	15
	Nacka	21	75	4	9	77	15	13	72	15
	Nacka, kommunala	24	72	4	10	80	10	12	74	14
	Nacka, fristående	15	80	5	7	72	22	15	68	16

	Åk 9	Engelska			Matematik			Svenska		
		Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget			Andel (%) elever med lägre, lika eller högre terminsbetyg än provbetyget		
	Ämne	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
2014	Riket	18	74	9	2	67	31	11	66	23
	Nacka	15	75	10	2	78	20	14	68	18
	Nacka, kommunala	15	74	11	2	80	18	10	70	21
	Nacka, fristående	15	78	7	1	75	25	24	64	12

Utbildningsenheten har kontaktat skolor med stora avvikelser i årskurs 9. På tre skolor var det 35-48 procent av eleverna som fick *lägre* slutbetyg än provbetyg i ett ämne:

- Skillnaden har diskuterats och utvärderats, skriver rektor. Elevernas slutbetyg var ett betygssteg från det som eleverna fick på provet. Nationella provet ska kontrollera att vi ligger rätt i bedömningar, men att betygssystemet nu har fler steg innebär att det är svårare att nå korrelation och relationen är inte självklar. Skillnader kan bero på resultat på kunskapskrav eller för texttyper som inte mäts i provet. (Engelska skolan)
- Resultatuppföljningen har varit bristfällig, menar skolans nya rektor. Lärarna i engelska skriver att slutbetygen inte utvärderats och inte jämförts med resultaten på det nationella

provet. Lärarna skriver att de kan tänka sig olika förklaringar till skillnaden mellan betyg och prov som att eleven kan ha presterat lägre på andra uppgifter än provet som tagits med i bedömningen, eller på kunskapskrav som inte mätts i proven. (Stavsborgsskolan)

- Läraren anger att ett antal elever har fått högre provbetyg på texterna i provet än vad de presterat i andra texter under terminen. Provbetygen i svenska blir högre än slutbetygen eftersom delprovsbetygen enligt skolverkets riktlinjer jämkas ihop enligt en tabell, skriver läraren, medan betygssystemet innebär att slutbetyget måste utgå från betyget i de kunskapskrav där eleven har lägre resultat. (Montessoriskolan Castello)

På tre skolor var det 31-44 procent av eleverna som fick *högre* slutbetyg än provbetyg i ett ämne:

- Ett antal elever presterade något sämre på provet än de gjort tidigare, vilket kan bero på bristande provrutin och att provet inte förberetts tillräckligt bra då en lärare varit sjuk, skriver rektor. Dessa elever fick kompletteringsmöjligheter för att ha en möjlighet att behålla sitt betyg, vilket de flesta lyckades med. (Kunskapsskolan Saltsjöbaden)
- Läraren som haft eleverna skriver att eleverna har presterat bättre på skolans prov och examinationsuppgifter än på nationella provet. Matteundervisningen har tidvis haft vikarier och bara en lektion i veckan under vårterminen i nian, och läraren har då inte sänkt betyget. (Montessoriskolan Castello)
- Rektor skriver att en lärare har undervisat samtliga klasser i årskurs 9, men att proven rättades av alla lärare i ämnet. Rektor menar att det är alltför sårbart att bara ha en undervisande lärare i årskursen, och bedömningsarbetet kommer nu att utvecklas för att säkra likvärdigheten. (Skuru skola)

Gymnasieskolan

Nedan följer redovisning av avvikelser mellan provbetyg och kursbetyg i kursproven i engelska 5 och 6, matematik 1a-c, matematik 2a-c, matematik 3c och matematik 4 samt svenska 1/svenska som andraspråk 1 och 3 för gymnasieskolor i Nacka. Om omkring 30 procent av eleverna har fått högre eller lägre kursbetyg än provbetyg - har skolans rektor kontaktats och ombetts förklara avvikelserna.

Det finns ingen fastställd accepterad avvikelse mellan provbetyg och betyget på nationella prov. Att utbildningsenheten har använt 30 procent som ett mått är skönsmässigt valt av utbildningsenheten inför uppföljningen och inte en gräns som valts av provkonstruktörer eller som fastställts av regering eller myndighet. Skolverket skriver att syftet med att redovisa avvikelserna är att beskriva variationen i hur gymnasieskolor sätter kursbetyg i förhållande till sina provresultat, vilket ger en indikation på hur mycket tolkning och tillämpning av kunskapskraven varierar mellan skolor. Syftet är inte att ge en heltäckande bild av likvärdighet i betygssättning utan att bidra med underlag för en diskussion om likvärdig betygssättning utifrån en analys av relationen mellan provresultat och kursbetyg.

Det kan diskuteras om det är möjligt att använda standardiserade prov i ett utbildningssystem där undervisningens uppläggning inom ämnesplanernas ram i stor utsträckning är fri både vad gäller stoff, metod och förläggning i tid. Nationella prov testar inte heller alla förmågor som ämnesplanerna tar upp och trots stora ansträngningar att kalibrera proven från Skolverket och provkonstruktörerna, varierar även provens

svårighetsgrad från år till år. Oaktat, dessa invändningar är avsikten med de nationella proven att de ska kunna användas av lärarna för att kalibrera sin undervisning och att de ska motverka betygsinflation.

Gymnasieskolans obligatoriska nationella prov under vårterminen 2014 skrevs under perioden den 29 april (delprov B i engelska 5) till den 23 maj (Matematik 1A). SCB samlar in resultat från nationella prov på Skolverkets uppdrag och för vårterminen var insamlingstillfället den 18 juni. Skolverket samlar in lösningar och lärarna ska även redovisa ett provbetyg, dvs. det betyg som eleven skulle fått utifrån sin prestation på provet. Vid insamlingstillfället ombeds skolorna även att sätta ett preliminärt betyg om inte betyg har satts vid det tillfället eller att rapportera in det betyg som har satts när kursen har avslutats. Är det fråga om ett preliminärt betyg betyder det att den faktiska betygsättningen kan avvika från den som inrapporterats till Skolverket.

Resultat från gymnasieskolor i Nacka

Avvikelse mellan betyg (preliminärt eller faktiskt) och provbetyg vid flera skolor är stora. Särskilt gäller detta kursproven i matematik. Av uppgifterna framgår dock inte om avvikelsen gäller ett betygssteg eller fler men skolornas egna kommentarer pekar på att det i många fall handlar om skillnaden mellan provbetyget F och kursbetyget E.

I kursproven En 5 och 6 samt Ma 1a är avvikelsen för samtliga skolor i Nacka lägre än i riket och i länet. För Ma 1b och 2a, 2b och 3 b och c är avvikelsen i Nacka emellertid högre. I Ma 2c är den lägre än i riket och i länet. I Sv 1är avvikelsen i Nacka ungefär densamma som i riket och i länet. I Sv 3 är avvikelsen ganska hög i Nacka men det tycks bero på provets konstruktion vid det tillfället samt att kursen inte är obligatorisk för alla elever som har skrivit den. Skolornas stöd till eleverna är förmodligen koncentrerat till de obligatoriska kurserna.

Av redovisningen framgår att avvikelsen varierar beroende på huvudman men det varierar från prov till prov¹⁶ om avvikelsen är störst för skolor med fristående eller kommunal huvudman. För proven i matematik 2b, 2c och 3b är skillnaderna mycket små.

Skolornas kommentarer

Sammanfattningsvis anger skolorna i Nacka fyra huvudsakliga förklaringar till avvikelsen mellan provbetyg och kursbetyg:

- Eleverna är ovana vid frågeformatet och provsituationen och därför underpresterar vid provtillfället.
- Eleverna får stöd efter provet som gör att de höjer sina resultat.
- Provet är inte kalibrerat mot undervisningen

---

¹⁶ Antalet elever som skrivit proven varierar ganska mycket från skola till skola, och från kurs till kurs i Nacka och på skolnivå kan det ibland vara fråga om små grupper. Det kan göra det vanskligt att jämföra med riket.

- Nationella prov testar inte alla förmågor som ska bedömas

Designgymnasiet skriver också att undantagsparagrafen innebär att elever med läs- och skrivproblem kan få ett högre betyg eftersom det ska beaktas vid betygsättning men inte i bedömningen av nationella prov.

Mediagymnasiet skriver att skolan har ett annat upplägg än normalt som innebär att man har längre men färre lektioner i en kurs. Upplägget innebär emellertid att de nationella proven kommer tidigt under kursen. Det innebär enligt skolan att ganska mycket tid återstår för eleverna av kurserna vid provtillfället. Några skolor skriver också att man inte hunnit analysera vårterminens (alltså 2014) resultat.

Nedan görs en sammanställning av resultaten vad gäller avvikelse mellan nationella prov och betyg för skolor i Nacka med kommentarer från rektorerna.

Engelska

Tabell 7. Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i engelska 5. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Engelska 5				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	1 192	12,2	74,2	13,6
Nacka, Kommunal	783	14,3	73,4	12,3
Nacka, Fristående	409	8,3	75,6	16,1
Riket, samtliga	69 727	13,0	73,2	13,8
Länet, samtliga	13 404	13,8	72,2	14,0

För engelska 5 ligger avvikelserna inom den godtyckligt valda gräns för avvikelse som utbildningsenheten frågade efter. Avvikelsen överensstämmer även ganska väl med skillnaden för riket.

Tabell 8: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i engelska 6. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Engelska 6				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	838	10,6	67,1	22,3
Nacka, Kommunal	432	12,3	70,8	16,9
Nacka, Fristående	406	8,9	63,1	28,1
Riket, samtliga	55 160	12,0	71,3	16,6
Länet, samtliga	11 649	12,1	71,3	16,6

Avvikelsen inom engelska 6 är sammantaget inom det spann utbildningsenheten använde i utskicket, men är stor för Nacka Enskilda. Skolan anger att eleverna hade missuppfattat

instruktionen i den skriftliga delen och några elever missade hörförståelsedelen helt på grund av att de försov sig.

Matematik

Utbildningsenheten har noterat avvikelser över 30 procent inom flera av kursproven i matematik. Rektor för Nacka gymnasium Samhälle skriver att en trend har noterats vad gäller elevernas prestationer på de nationella proven där de är nöjda med E och inte anstränger sig särskilt på provet och därför underpresterar. Rektorn skriver vidare att en vanlig orsak till avvikelser är att elever skriver F men lyckas få ett E i betyget.

Tabell 9: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 1 A. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 1 A				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	137	.	83,2	16,8
Nacka, Kommunal	89	.	78,7	21,3
Nacka, Fristående	48	.	91,7	8,3
Riket, samtliga	21 909	1,6	67,6	30,7
Länet, samtliga	3 132	1,6	67,4	31,0

När det gäller matematik 1A ligger resultaten inom det spann utbildningsenheten frågade efter och avvikelsen är för övrigt lägre än rikets och länets.

Tabell 10: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 1 B. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 1 B				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	746	2,9	68,4	28,7
Nacka, Kommunal	275	.	61,8	38,2
Nacka, Fristående	471	4,7	72,2	23,1
Riket, samtliga	28 045	1,8	73,7	24,5
Länet, samtliga	7 198	2,9	73,2	24,0

För matematik 1B har några skolor extra undervisning mot slutet av terminen för att stödja eleverna vilket kan leda till en skillnad mot provbetyget. På en Designgymnasiet är extraundervisning obligatorisk för elever som befinner sig i riskzonen för att inte få E men den utnyttjas även av andra.

Tabell 11: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 1 C. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 1 C				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	28	3,6	71,4	25,0
Nacka, kommunal	-	-	-	-
Nacka, Fristående	28	3,6	71,4	25,0
Riket, samtliga	4 821	1,9	84,2	13,9
Länet, samtliga	912	2,7	78,3	19,0

Det är bara en skola i Nacka som har genomfört nationella provet i matematik 1C. Avvikelsen är högre än i riket och i länet men är ändå inom det tänkta spannet.

Tabell 12: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 2 A. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 2 A				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	41	.	48,8	51,2
Nacka, Kommunal	34	.	38,2	61,8
Nacka, Fristående	7	.	..	.
Riket, samtliga	2 298	0,6	61,3	38,1
Länet, samtliga	228	.	50,4	49,6

För matematik 2A finns en tydlig avvikelse som är högre än den tänkta. Flera elever på Nacka gymnasium N och T presterade F på provet men fick sedan ett E.

Tabell 13: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 2 B. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 2 B				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	558	0,9	41,6	57,5
Nacka, Kommunal	285	0,4	42,8	56,8
Nacka, Fristående	273	1,5	40,3	58,2
Riket, samtliga	22 322	0,7	59,2	40,1
Länet, samtliga	5 681	1,2	58,9	39,9

Alla skolor som genomförde provet fick en större avvikelse än den tänkta. Det gäller också för riket och länet även om den är högre i Nacka. Sjölin's gymnasium anser att avvikelsen beror på att lärarna där uppfattade provet som ovanligt svårt och därför valde att lägga mindre tonvikt på det vid betygsättningen. Det är samma förklaringar som gäller för övriga

kursprov dvs. att eleverna inte har presterat på ett rättvisande sätt, att de fått stöd efter provet, vilket lett till högre betyg samt att några elever underpresterar.

Tabell 14: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 2 C. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 2 C				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	291	5,8	74,6	19,6
Nacka, Kommunal	243	1,2	79,4	19,3
Nacka, Fristående	48	29,2	50,0	20,8
Riket, samtliga	9 516	1,3	72,7	26,0
Länet, samtliga	2 439	1,8	72,2	25,9

Generellt ligger avvikelsen inom det tänkta spannet för skolorna i Nacka och är lägre än i riket och i länet.

Tabell 15: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 3 B. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 3B				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	250	1,6	57,6	40,8
Nacka, Kommunal	184	1,6	57,6	40,8
Nacka, Fristående	66	1,5	57,6	40,9
Riket	6 657	0,7	67,2	32,1
Länet	2 017	1,3	66,3	32,4

För matematik 3B kan vi konstatera att avvikelsen är större i Nacka än i resten av riket och länet. Förklaringarna är i stort sett desamma som givits ovan. Nacka gymnasium samhälle skriver att man sätter in resurser mot slutet av terminen för att eleverna ska bli godkända.

Tabell 16: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 3 C. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 3 C				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	140	0,7	68,6	30,7
Nacka, Kommunal	80	1,6	57,6	40,8
Nacka, Fristående	60	1,7	53,3	45,0
Riket, samtliga	2 286	1,4	69,2	29,4
Länet, samtliga	1 555	0,8	72,3	26,9

Vad gäller matematik 3C kan vi konstatera att för samtliga skolor i Nacka är avvikelser inom det tänkta spannet, men större när skolorna fördelas efter kommunal eller fristående huvudman. Skolorna har inte lämnat någon specifik förklaring för avvikelserna på detta delprov utan hänvisar till de generella förklaringarna ovan.

Tabell 17: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i matematik 4. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Matematik 4				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	68	.	63,2	36,8
Nacka, Kommunal	48	.	83,3	16,7
Nacka, Fristående	20	.	15,0	85,0
Riket, samtliga	6 730	0,6	67,1	32,3
Länet, samtliga	1 904	0,8	68,3	30,8

För matematik 4 går det att utläsa att en skola (Mediagymnasiet) påverkar resultaten mycket eftersom alla elever i gruppen fått ett högre betyg än provbetyget. Det rör sig emellertid om en liten grupp, varför avvikelserna ändå framstår som rimliga.

Svenska

Tabell 18: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i svenska 1. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Svenska 1				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	1 036	12,5	66,6	20,8
Nacka, Kommunal	624	9,8	70,2	20,0
Nacka, Fristående	412	16,7	61,2	22,1
Riket, samtliga	63 911	12,8	64,9	22,3
Länet, samtliga	12 220	13,9	63,3	22,8

Alla har inte kommenterat resultaten i svenska 1 eftersom de ligger inom det tänkta spannet. Nacka gymnasium N och T uppgav att uppgifterna inom språksociologi hade en högre svårighetsgrad än förväntat.

Tabell 19: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i svenska 3. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Svenska 3				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	730	9,5	44,9	45,6
Nacka, Kommunal	426	11,0	49,8	39,2
Nacka, Fristående	304	7,2	38,2	54,6
Riket, samtliga	45 623	9,6	52,1	38,3
Länet, samtliga	9 200	9,8	48,5	41,7

När det gäller svenska 3 anger flera skolor (Mediagymnaset, Nacka gymnasium N och T, Nacka enskilda) att provet var mycket svårare än förväntat med bland annat högre krav på referenshantering än vad undervisningen innehållit. Det kan bland annat ha inneburit att en elev skrivit texter på den nivå som krävts men ändå missat ett formellt krav vilket gett ett F på provet. Det kan också ha varit så att eleverna inte var tillräckligt uppmärksamma på instruktionen så att de förbisåg referenshanterings betydelse för resultatet. Nacka praktiska skriver att det varit svårt att planera in undervisningen i kursen för de elever som är lärlingar och att de därför fått för lite undervisningstid vid provtillfället.

Tabell 20: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i svenska som andraspråk 1. Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Svenska som andraspråk 1				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	28	10,7	50,0	39,3
Nacka, Kommunal	10	20,0	80,0	.
Nacka, Fristående	18	5,6	33,3	61,1
Riket, samtliga	4 022	7,7	58,7	33,7
Länet, samtliga	1 048	7,3	59,1	33,7

Förhållandevis få elever i Nacka har skrivit provet, varför det är svårt att dra några slutsatser om resultaten.

Tabell 21: Avvikelse i nationella prov mellan provbetyg och kursbetyg i svenska som andraspråk 3.

Jämförelse med samtliga skolor i riket och länet.

Svenska som andraspråk 3				
	Antal elever	Andel lägre kursbetyg	Andel lika	Andel högre kursbetyg
Samtliga skolor i Nacka	16	6,3	37,5	56,3
Nacka, Fristående	16	6,3	37,5	56,3
Riket, samtliga	1901	8,4	52,6	39,1
Länet, samtliga	680	7,6	54,4	37,9

För svenska som andraspråk 3, se texten ovan om Svenska som andraspråk 1 och svenska 3.

Skolinspektionens omrättning

Skolinspektionen har fått regeringens uppdrag att rätta om nationella prov¹⁷ och redovisar resultat i SIRIS där man jämför omrättarnas resultat med lärarnas egna resultat. Om avvikelsen mellan provbetyg och slut/kursbetyg är två steg eller mer redovisas det som en avvikelse. Uppgifterna ges också om hur bedömningsprocessen har gått till, t.ex. om elevens identitet varit okänd för den som rättar samt på vilket sätt bedömningen har kalibrerats mellan lärarna på skolan. Det är dock bara delprov i vissa ämnen och ämneskurser som omrättats för ett antal utvalda skolor. Skolinspektionen drar slutsatsen att stora avvikelser kan peka på ett behov av att se över bedömningsprocessen snarare än att skolan rättat på ett felaktigt sätt.

Vid tidpunkten för den här rapportens framtagande fanns resultat från Skolinspektionens omrättning för Nacka enskilda i kursprov för En 5 (delprov C), Ma 1b (delprov D), Nacka gymnasium En 5, Designgymnasiet i Engelska 5 och Sv 1 (delprov C) samt från Nacka praktiska i Sv 1. När det gällde grundskolan fanns resultat från elva olika prov från sju olika skolor.

Det är emellertid svårt att dra några slutsatser från omrättningarna. Skolornas avvikelser jämfört med övriga skolor i Sverige är som genomsnittet eller lägre utom vad gäller Nacka Enskilda i engelska 5, delprov C, där avvikelsen är hög jämfört med övriga skolor i Sverige. Men det är ändå ganska få elever där skolans avvikelse är större (9 prov) än övriga skolor som deltagit i omrättningen. Även när det gäller omrättningarna i grundskolan är avvikelserna i alla fall utom två som övriga skolor eller lägre. En något större avvikelse fanns för svenska årskurs 6 på Ektorps skola och svenska årskurs 9 på Ekliden.

¹⁷ Regeringens uppdrag U2011/6544/GV